

ПЛАН
імплементатії Директиви Європейського Парламенту та Ради
97/67/ЄС про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових
послуг Співтовариства та покращення якості обслуговування

Розділ I. Загальна частина

1. Підстави розроблення плану імплементатії

План імплементатії Директиви Європейського Парламенту та Ради 97/67/ЄС від 15 грудня 1997 р. про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та покращення якості обслуговування із змінами (Офіційний вісник ЄС, L 15, 21 січня 1998 р., с. 14-25) (далі – Директива) підготовлено на виконання:

статті 114 та Додатку XVII-4 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами, з іншої сторони. Строк імплементатії *протягом двох років з дати набрання чинності Угодою про асоціацію*. Відповідно до Вербальної ноти Генерального секретаріату Ради Європейського Союзу від 30 вересня 2014 року імплементатія Директиви *підпадає під тимчасове застосування з 1 січня 2016 року* положень Угоди про асоціацію щодо створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі;

пунктів 124 та 125 Плану заходів з імплементатії Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014—2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847. *Строк виконання, встановлений Планом заходів – березень 2015 року.*

2. Мета і завдання розроблення плану імплементатії

Метою імплементатії Директиви є приведення у відповідність діючого законодавства у сфері поштового зв'язку України до положень Директиви, якими встановлюються спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг та вдосконалення якості послуг.

Основними завданнями з імплементатії Директиви є гарантування дотримання Україною прийнятих на себе зобов'язань, визначених статтями 109-114 Угоди про асоціацію, та цілей Директиви, зокрема:

фінансування універсальних поштових послуг за умов, що гарантують постійне надання таких послуг;

дотримання тарифних принципів та прозорості рахунків для надання універсальних поштових послуг;

встановлення стандартів якості для надання універсальних поштових послуг та системи забезпечення дотримання таких стандартів, в тому числі запровадження системи постійного моніторингу та контролю за дотриманням

стандартів якості надання поштових послуг;

забезпечення незалежності національним органам регулювання згідно з критеріями, які встановлені Директивою.

3. Короткий опис поточного стану імплементації акта законодавства ЄС в Україні та очікувані результати імплементації

Поштовий зв'язок має багатовікову історію. У контексті розвитку держави поштовий зв'язок впливає на формування соціальної складової, як головний загальнодоступний засіб адресного спілкування громадян, та економічної складової, як один із основних інструментів взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

Відповідно до Всесвітньої поштової конвенції в основі зобов'язань країн – членів Всесвітнього поштового союзу (Україна є членом з 1947 року) є забезпечення всіх користувачів послуг поштового зв'язку (далі – користувачі) правом доступу до універсальної поштової послуги, яка полягає у наданні якісних основних послуг поштового зв'язку в усіх відділеннях поштового зв'язку на території країни за доступними цінами.

Характерною рисою поштового сектору України, як і в усіх країнах у цілому, є наявність єдиного національного оператора поштового зв'язку, на якого і покладається обов'язок надання універсальних послуг поштового зв'язку.

Протягом останніх 20 років світовий ринок послуг поштового зв'язку істотно змінився у зв'язку зі зміною попиту та пропозицій, глобалізацією та технологічним прогресом у галузі масових комунікацій.

Суттєвим фактором, який впливає на спроможність надання універсальних послуг належної якості, є лібералізація ринку послуг поштового зв'язку, внаслідок якої оператори поштового зв'язку недержавної форми власності освоюють найбільш привабливі сегменти цього ринку, завдяки чому відбувається зменшення доходів національного оператора.

У мережі поштового зв'язку загального користування функціонують:

національний оператор поштового зв'язку, виконання функцій якого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 р. № 10 покладено на Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» (далі – УДППЗ «Укрпошта»), який забезпечує надання універсальних послуг поштового зв'язку на всій території України та інших послуг відповідно до законодавства;

оператори поштового зв'язку недержавної форми власності, яким видано ліцензії на провадження господарської діяльності з надання послуг з пересилання поштових відправлень та поштових переказів до скасування ліцензування поштових послуг у 2010 році;

інші суб'єкти господарювання, які не мають зазначених вище ліцензій, проте надають послуги з пересилання найбільш рентабельних поштових відправлень (за експертними оцінками, таких суб'єктів налічується більше 300 одиниць).

Обсяг внутрішнього ринку поштових послуг України, наданих в 2013 році, складає 2,8 млрд. грн. За результатами дослідження ринку лідерами є УДППЗ «Укрпошта», яке займає 42% ринку, «Нова пошта» – 20% ринку та «Міст Експрес» – 7% ринку.

Органом регулювання у сфері надання послуг поштового зв'язку є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (далі – НКРЗІ).

Тарифні пропозиції на універсальні послуги поштового зв'язку формуються НКРЗІ з урахуванням собівартості послуг і рівня інфляції.

УДППЗ «Укрпошта» належить до сфери управління Мінінфраструктури.

Поштовий сектор України керується у своїй діяльності Дохінською поштовою стратегією, затвердженою на 25-му Конгресі Всесвітнього поштового союзу (2012 р., м. Доха).

УДППЗ «Укрпошта» дотримується вимог наказу Мінінфраструктури України від 19.06.2013 № 415 «Про затвердження стратегії розвитку Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта».

Аналіз діяльності УДППЗ «Укрпошта» за останні роки свідчить, що, маючи низький рівень рентабельності, підприємство обмежене в ресурсах для інфраструктурного розвитку.

УДППЗ «Укрпошта» є унітарним державним підприємством з відносно обмеженою автономією та багатоступеневою структурою управління, що послаблює його конкурентоспроможність, ставить у нерівні умови з операторами поштового зв'язку недержавної форми власності та суб'єктами господарювання, які надають послуги поштового зв'язку, не маючи додаткових обмежень та зобов'язань.

Сучасний стан УДППЗ «Укрпошта» характеризується загрозою його фінансової та технологічної кризи, наслідком чого стане неможливість виконання державних гарантій щодо забезпечення на всій території України доступу до універсальних послуг поштового зв'язку належної якості за доступними цінами, яку слід врахувати під час реалізації Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014—2017 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847.

Для розвитку сфери поштового зв'язку необхідно прийняти важливі рішення, спрямовані на вдосконалення основних регуляторних принципів і процедур контролю у сфері поштового зв'язку.

Підвищення ефективності державного регулювання у цій сфері вимагає посилення інституційної, фінансової, кадрової спроможності НКРЗІ та посилення її повноважень щодо реалізації регуляторних функцій.

Положення законодавства ЄС у сфері, що розглядається, враховані в національному законодавстві не повністю, у зв'язку з чим розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок».

Недостатньо враховані в національному законодавстві питання щодо: повноважень НКРЗІ у сфері поштового зв'язку та процедур їх здійснення, зокрема, щодо механізмів забезпечення правил конкуренції у поштовому секторі;

обов'язку операторів поштового зв'язку, які надають універсальні послуги, регулярно оприлюднювати інформацію про умови надання універсальних послуг та рівні якості, щорічні звіти про контроль їх роботи, інформацію про кількість скарг та спосіб, у який вони були вирішені;

забезпечення прозорих процедур для розгляду компетентними національними органами скарг користувачів послуг поштового зв'язку;

надання іншими операторами поштового зв'язку інформації до НКРЗІ, необхідної для виконання покладених на неї функцій;

вимог та процедур реєстрації (декларування) операторів, які надають послуги поштового зв'язку, що не ліцензуються;

встановлення чіткого переліку прав та обов'язків операторів поштового зв'язку;

визначення порядку включення суб'єктів господарювання до реєстру операторів поштового зв'язку;

щодо механізмів фінансового забезпечення надання універсальних послуг поштового зв'язку;

ведення окремого обліку затрат на надання кожного виду універсальних послуг, резервованих послуг та затрат на надання інших поштових послуг, а також щодо встановлення вимог до систем обліку затрат на надання послуг та повноважень НКРЗІ з перевірки правильності їх застосування;

забезпечення безперервності надання універсальних послуг та рівності прав споживачів послуг поштового зв'язку;

можливостей доступу до елементів поштової інфраструктури з метою захисту інтересів користувачів та/або поширення конкуренції;

корегування термінології, що застосовується у поштовому зв'язку.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють правовідносини, аналогічні тим, які врегульовано у Директиві, є:

Закон України «Про поштовий зв'язок» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 6, ст. 39);

Указ Президента України від 23 листопада 2011 р. № 1067 «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації» (Офіційний вісник Президента України, 2011 р., № 31, ст. 1195);

Указ Президента від 09 січня 2013 р. № 5 «Про затвердження Всесвітньої поштової конвенції, Заключного протоколу Всесвітньої поштової конвенції, Угоди про поштові платіжні послуги та Першого додаткового протоколу до Загального регламенту Всесвітнього поштового союзу» (Офіційний вісник Президента України, 2013 р., № 6, ст. 196);

розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 січня 2002 р. № 10 «Про національного оператора поштового зв'язку» (Офіційний вісник України, 2002 р., № 2, ст. 75);

постанова Кабінету Міністрів України від 05 березня 2009 р. № 270 «Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку» (Офіційний вісник України, 2009 р., № 23, ст. 750);

наказ Міністерства інфраструктури від 28 листопада 2013 року № 958 «Про затвердження нормативів і нормативних строків пересилання поштових відправлень», зареєстрований в Міністерстві юстиції 28 січня 2014 року за № 173/24950.

4. Головний виконавець та співвиконавці

Відповідальним за організацію роботи та виконання заходів плану імплементації є Мінінфраструктури, за окремі заходи – НКРЗІ.

Співвиконавцями є НКРЗІ, УДППЗ «Укрпошта» та інші центральні органи виконавчої влади.

Розділ II. Заходи плану імплементації Директиви Європейського Парламенту та Ради 97/67/ЄС про спільні правила розвитку внутрішнього ринку поштових послуг Співтовариства та покращення якості обслуговування із змінами

№	Зміст заходу	Виконавці	Строк	Програми та/або проекти допомоги ЄС, інших донорів	Індикатор(и) виконання
1	2	3	4	5	6
Основне завдання 1: Розроблення дорожньої карти для впровадження та застосування Директиви 97/67/ЄС					
Стаття 114 та Додаток XVII-4 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС					
1.1. Нормотворчі заходи					
1.1.1.	Розроблення проекту дорожньої карти для впровадження та застосування положень Директиви 97/67/ЄС	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Березень 2015 р. <i>(розроблення проекту, погодження та винесення на громадське обговорення)</i> Квітень 2015 р. <i>(внесення проекту на розгляд Уряду)</i>	Експертна допомога Групи підтримки України	Схвалення Дорожньої карти
1.2. Спільні заходи					
1.2.1.	Проведення нарад, зустрічей, круглих столів за участю Координаційної ради Мінінфраструктури, Робочої групи у сфері поштового зв'язку, Групи підтримки України, учасників ринку поштового	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою) Інші центральні	Січень-лютий 2015 р.		Підвищення обізнаності заінтересованих кіл щодо адаптації

зв'язку	органи виконавчої влади			законодавства України до законодавства ЄС
Основне завдання 2: Забезпечення законодавчих та організаційних змін у сфері надання послуг поштового зв'язку, та процедур їх здійснення згідно з вимогами Директиви 97/67/ЄС				
Стаття 110 Угоди про асоціацію, Глава 4 «Умови, що регулюють надання поштових послуг та доступ до мережі» Директиви 97/67/ЄС Стаття 9, Стаття 11а, Стаття 16 Директиви 97/67/ЄС				
2.1. Нормотворчі заходи (внесення змін до статей 7-15, 17-19 чинного Закону України «Про поштовий зв'язок»)				
<p>2.1.1. Підготовка проекту Закону згідно з Дорожньою картою про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» з урахуванням положень статей 109, 112 Угоди про асоціацію та Директиви 97/67/ЄС стосовно:</p> <ul style="list-style-type: none"> встановлення чіткого переліку прав та обов'язків операторів поштового зв'язку; визначення порядку включення суб'єктів господарювання до реєстру операторів поштового зв'язку; врегулювання питання здійснення державного нагляду у сфері надання послуг поштового зв'язку; встановлення стандартів якості та їх контролю; забезпечення можливостей доступу до елементів інфраструктури операторів 	Мінінфраструктури, НКРЗІ (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	<p>Квітень 2015 р. <i>(внесення законопроекту на громадське обговорення з наступним його доопрацюванням (за необхідності))</i></p> <p>Жовтень 2015 р. <i>(внесення на розгляд Уряду)</i></p> <p>Листопад 2015 р. <i>(внесення на розгляд Верховної Ради України)</i></p>	Залучення міжнародної технічної допомоги (Twinning, TAIEХ)	Прийняття Закону

поштового зв'язку з метою захисту інтересів користувачів та/або поширення конкуренції				
2.1.2. Проведення аналізу питання про доцільність запровадження в Україні процедури ліцензування для операторів поштового зв'язку, які надають універсальні послуги	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Вересень 2015 р.	Експертна допомога Групи підтримки України	Підготовка обґрунтованих висновків та пропозицій
2.1.3. Розроблення проектів актів Кабінету Міністрів України щодо порядку включення суб'єктів господарювання до реєстру операторів, процедури встановлення стандартів якості, а також визначення особливостей регулювання інших питань для забезпечення виконання національним органом, що здійснює регулювання у сфері поштового зв'язку, своїх повноважень	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою)	Грудень 2015 р. <i>(винесення проектів актів на громадське обговорення з наступним його доопрацюванням (за необхідності))</i> Лютий 2016 р. <i>(внесення на розгляд Уряду)</i>	Залучення міжнародної технічної допомоги (Twinning, TAIEХ)	Прийняття актів Кабінету Міністрів України
2.2. Інституційні заходи				
2.2.1. Здійснення перегляду організаційної структури національного органу, що здійснює регулювання у сфері поштового зв'язку, та підготовка пропозицій щодо її удосконалення відповідно до статей 16, 17 та 22 Директиви	НКРЗІ	6 місяців після прийняття Закону та актів Кабінету Міністрів України	–	Прийняття відповідного нормативно-правового акта
2.2.2. Удосконалення інституційної структури національного органу, що	НКРЗІ інші центральні	6 місяців після прийняття Закону	–	Забезпечення дотримання

здійснює регулювання у сфері поштового зв'язку з метою забезпечення дотримання вимог Директиви	органи виконавчої влади	та відповідних нормативно-правових актів		встановлених стандартів якості надання універсального обслуговування
Основне завдання 3: Підвищення якості поштового обслуговування				
Стаття 114 Угоди Статті 16-19 Глави 6 «Якість послуг» Директиви 97/67/ЄС				
3.1. Організаційні та спільні заходи				
3.1.1. Проведення нарад, зустрічей, круглих столів за участю Координаційної ради Мінінфраструктури. Робочої групи у сфері поштового зв'язку, Групи підтримки України, учасників ринку поштового зв'язку для обговорення напрямків модернізації мережі поштового зв'язку	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Березень-грудень 2015 року	–	Підготовка концептуальних підходів модернізації мережі поштового зв'язку
3.1.2. Створення робочої групи для підготовки державної програми щодо модернізації мережі поштового зв'язку для забезпечення рівня поштового обслуговування належної якості згідно з вимогами Директиви	Мінінфраструктури НКРЗІ (з згодою) інші центральні органи виконавчої влади УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Грудень 2015 р.	–	Прийняття постанови Кабінету Міністрів України
3.1.3. Реалізація державної програми щодо модернізації мережі поштового зв'язку із	Мінінфраструктури УДППЗ	Липень 2017 р.	Залучення міжнародної	Укладення Угоди з

залученням міжнародної фінансової допомоги	«Укрпошта» (за згодою)		фінансової допомоги	організацією-донором про фінансування заходів з модернізації мережі поштового зв'язку та забезпечення модернізації
Основне завдання 4: Розроблення механізму фінансового забезпечення надання універсальних послуг поштового зв'язку, який спиратиметься на окремий облік витрат на надання кожного виду універсальних послуг, резервованих послуг та витрат на надання інших поштових послуг				
Глава 3 «Фінансування універсальних послуг» Директиви 97/67/ЄС Стаття 7.3, Стаття 12 та 14 Директиви 97/67/ЄС				
4.1. Організаційні заходи				
4.1.1. Залучення технічної/консультаційної допомоги для розроблення механізму фінансового забезпечення надання універсальних послуг поштового зв'язку, який спиратиметься на окремий облік витрат на надання кожного виду універсальних послуг, резервованих послуг та витрат на надання інших поштових послуг	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади	Вересень 2015 р.	Залучення міжнародної технічної допомоги (Twinning, TAIEX)	Започаткування проекту

4.1.2. Затвердження механізму фінансового забезпечення надання універсальних послуг поштового зв'язку в Україні	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади	Жовтень 2015 р.	–	Прийняття постанови Кабінету Міністрів України
4.1.3. Залучення технічної/консультаційної допомоги для розроблення та впровадження механізму окремого обліку витрат на надання кожного виду універсальних послуг, резервованих послуг та витрат на надання інших поштових послуг	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади	Вересень 2015 р.	Залучення міжнародної технічної допомоги (Twinning, TAIEХ)	Започаткування проекту
4.1.4. Затвердження наказом Мінінфраструктури механізму окремого обліку витрат на надання кожного виду універсальних послуг, резервованих послуг та витрат на надання інших поштових послуг	Мінінфраструктури УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Жовтень 2015 р.		Прийняття наказу Мінінфраструктури
Основне завдання 5: Корегування термінології, що застосовується у галузі поштового зв'язку				
Глава 1 «Цілі та сфера застосування» Директиви 97/67/ЄС Стаття 2 Директиви 97/67/ЄС				
5.1 Нормотворчі заходи (внесення змін до статті 1 чинного Закону України «Про поштовий зв'язок»)				

<p>5.1.1. Проведення Робочою групою у сфері поштового зв'язку із залученням міжнародних експертів аналізу термінології та визначення понять, закріплених у національному законодавстві та Директиві</p>	<p>Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади</p>	<p>Січень-березень 2015 р.</p>	<p>Залучення міжнародної технічної допомоги ТАІЕХ</p>	<p>Підготовка пропозицій щодо здійснення законодавчих змін ³ урахуванням результатів проведеного аналізу</p>
<p>5.1.2. Підготовка законопроекту про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» щодо корегування термінології, що застосовується у поштовому зв'язку</p>	<p>Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою) інші центральні органи виконавчої влади</p>	<p>Березень 2015 р. <i>(винесення законопроекту на громадське обговорення з наступним його доопрацюванням (за необхідності))</i></p> <p>Жовтень 2015 р. <i>(внесення на розгляд Уряду)</i></p> <p>Листопад 2015 р. <i>(внесення на розгляд Верховної Ради України)</i></p>	<p>—</p>	<p>Прийняття Закону</p>

5.1.3. Підготовка відомчих нормативних актів, спрямованих на впровадження оновленої термінології	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Січень 2016 р.	–	Прийняття нормативно-правових актів
5.2. Організаційні заходи				
5.2.1. Інформування усіх заінтересованих кіл щодо змін в законодавстві, пов'язаних з оновленням термінології у сфері поштового зв'язку	Мінінфраструктури НКРЗІ (за згодою) УДППЗ «Укрпошта» (за згодою)	Січень 2016 р.	–	Забезпечення обізнаності заінтересованих кіл щодо відповідних змін у законодавстві
